

ČÁST I

1.1. Volební obvody

Volební (senátní) obvody byly stanoveny pro první volby v roce 1996 v příloze č. 3 Zákona tak, že každý z nich zahrnoval území republiky s průměrně 127 tisíci obyvatel. Na počátku každého roku, kdy byly vyhlášeny volby do Senátu, se průměrný počet přepočítával na základě sdělení ČSÚ k 1.1. volebního roku o počtu obyvatel ve volebních obvodech. Pokud počet obyvatel v některém volebním obvodu poklesl nebo se zvýšil alespoň o 15 % oproti průměrnému počtu obyvatel připadajícímu na jeden mandát v ČR, došlo ke změně území volebních obvodů. Změna se prováděla novelou Zákona pouze v letech, kdy byly vyhlášeny volby do Senátu.

O více než 15 % poklesl počet obyvatel např. v roce 2006 v senátních obvodech 20, 23 a 26 (sídla v Praze 4, 8 a 2) nebo v roce 2002 a 2008 v senátním obvodu 27 se sídlem v Praze 1. Podrobně jsou počty obyvatel a odchylky od průměrného počtu obyvatel na jeden mandát v jednotlivých senátních obvodech uvedeny v příloze – Tab. č. 3.

Další příčinou změny hranic senátních obvodů byla v některých případech změna příslušnosti obce do okresu, jelikož senátní obvody jsou v zákoně často vymezeny územím okresu. V důsledku těchto územních změn kromě dotčeného senátního obvodu docházelo i ke změnám jiných obvodů, aby byla dodržena podmínka o počtu obyvatel uvedená výše.

Rozsáhlé územní změny proběhly v roce 2004, kdy zákonem č. 387/2004 Sb. došlo k přesunu obcí mezi kraji Vysočina a Jihomoravským a mezi Moravskoslezským a Olomouckým krajem. Tyto změny byly dále zákonem č. 623/2004 Sb. promítnuty do území okresů a na základě toho k 1.1.2005 přešlo 24 obcí okresu Žďár n. S. a 1 obec z okresu Třebíč z kraje Vysočina do okresu Brno – venkov v Jihomoravském kraji a 3 obce z okresu Bruntál Moravskoslezského kraje do okresu Olomouc Olomouckého kraje. Všechny tyto obce zaznamenaly i změnu příslušnosti k senátnímu obvodu.

Ještě rozsáhlejší územní změny proběhly k 1.1.2007 (zákon č. 513/2006 Sb.). Týkaly se všech krajů kromě Ústeckého. Celkem 119 obcí změnilo okresní příslušnost, avšak vždy pouze v rámci kraje. K přesunům mezi kraji nedošlo. Nejvíce změn zaznamenal Středočeský kraj - celkem 37 obcí, u kterých došlo i ke změně senátního obvodu. Při senátních volbách 2008 došlo v důsledku územních změn k dosud největším změnám senátních obvodů. K takovým hromadným přesunům došlo např. mezi obvody č. 18 Příbram a č. 16 Beroun, č. 42 Kolín a č. 41 Benešov nebo č. 51 Žďár n. S. a č. 55 Brno-město (dříve Brno-venkov).

Tab. 1 Změny počtu obcí v senátních obvodech (SO)
(pouze obvody se změnami)

Skupina senátních obvodů A					Skupina senátních obvodů B					Skupina senátních obvodů C				
Číslo SO	Obec		Přesun		Číslo SO	Obec		Přesun		Číslo SO	Obec		Přesun	
	vznik	zánik	do SO	ze SO		vznik	zánik	do SO	ze SO		vznik	zánik	do SO	ze SO
1	1	-	-	-	8	-	-1	-	-	3	1	-	-	-
7	-	-4	-	-	17	-	-	1	-1	6	-	-1	-	-1
16	-	-1	-	-	20	-	-	1	-	18	-	-	17	-
19	-	-	-	-2	23	-	-	1	-1	21	-	-	-	-1
22	-	-	2	-	26	-	-	1	-	24	-	-	-	-2
31	1	-	-	-	38	1	-	-	-	27	-	-	2	-
40	1	-	-	-1	41	-	-	1	-	30	-	-	1	-2
43	-	-	-	-	44	1	-	-	-	33	1	-	-	-
46	1	-1	-	-	53	-	-	-	-2	36	-	-1	-	-
49	1	-	-	-	56	2	-	-	-	42	-	-	3	-14
52	-	-	-	-1	62	2	-	-	-	48	-	-1	-	-
64	-	-1	-	-	65	1	-	-	-	51	-	-2	3	-24
67	1	-	-	-	68	1	-	-	-	54	1	-	-	-
73	4	-	-	-	77	1	-	-	-	57	1	-	1	-
76	1	-	-	-	80	3	-	-	-	63	1	-	-	-
										66	-	-1	3	-
										78	2	-	-	-

Ve výše uvedené tabulce 1 jsou zachyceny změny v počtu obcí podle druhu změny v jednotlivých senátních obvodech za celé sledované období úhrnem, bez ohledu na to, ve kterém období nastaly. Změny, které sice nastaly před rokem 2008, ale týkaly se senátních obvodů, ve kterých následné volby proběhly (nebo proběhnou) až po tomto období v tabulce zachyceny nejsou. Senátní obvody jsou rozděleny do tří skupin podle toho, kdy tam probíhaly volby:

Skupina senátních obvodů A – volby probíhaly v letech 1996, 1998 a 2004

Skupina senátních obvodů B – volby probíhaly v letech 1996, 2000 a 2006

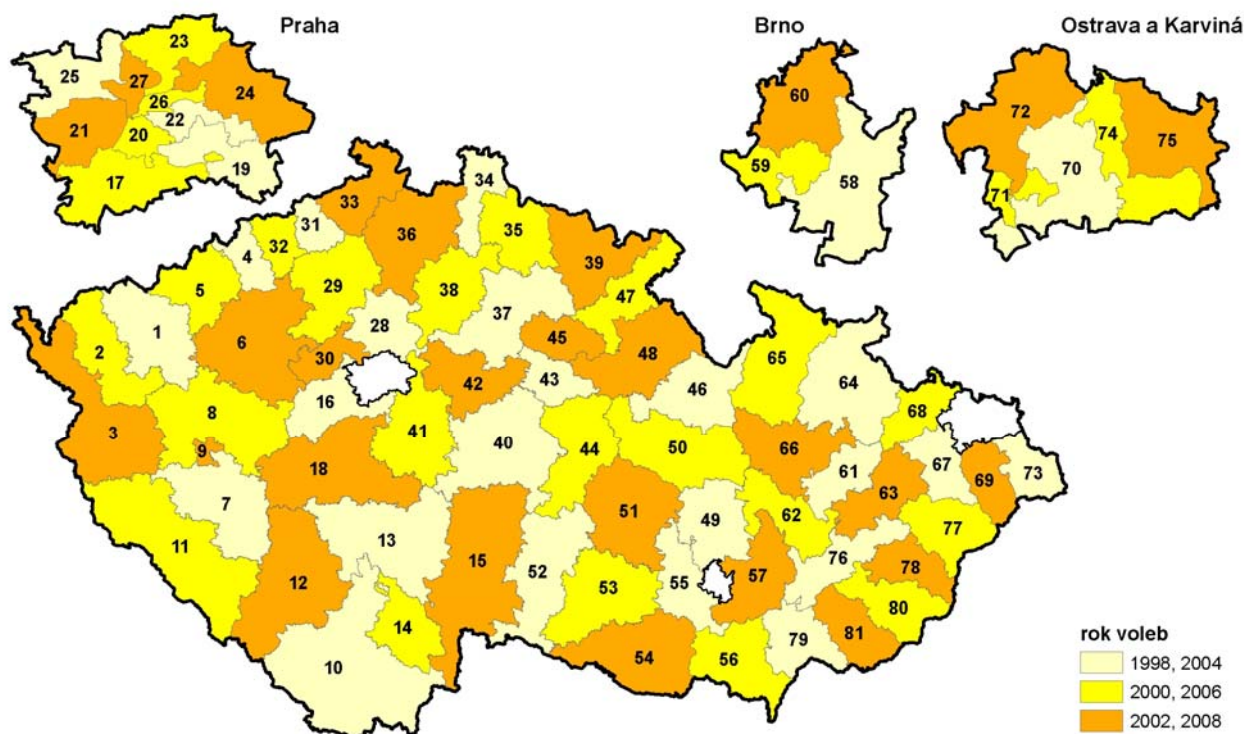
Skupina senátních obvodů C – volby probíhaly v letech 1996, 2002 a 2008

Přesuny obcí do jiných senátních obvodů měly v některých případech za následek, že jejich voliči volili svého senátora v jiném intervalu, než stanovených 6 let. Např. 16 obcí SO 42 volilo naposledy v roce 2002 a v důsledku přesunu do SO 41 před volbami v r. 2008 budou volit až v roce 2012. Obce (celkem 24), které volily v roce 2002 v SO 51 a byly přesunuty do SO 55 volily až po 8 letech v roce 2010. Naopak 2 obce, které přešly do tohoto SO 51 ze SO 53 volily v roce 2006, a pak hned v roce 2008. Po čtyřech letech se volil senátor v 17 obcích, které přešly ze SO 16 do SO 18 nebo ve 3 obcích, u nichž došlo k přesunu ze SO 64 Bruntál do 66 Olomouc.

Všechny změny příslušnosti obcí do senátních obvodů mezi jednotlivými volbami za skupiny obvodů, vytvořených podle toho, kdy probíhaly volby, jsou zachyceny v přílohou tabulce č. 1. V tabulce č. 2 v příloze je uveden abecední seznam obcí, ve kterých došlo ke změně senátního obvodu, se stručným zdůvodněním změny. Přílohou tabulka č. 3 uvádí podrobný přehled o počtu obyvatel v jednotlivých senátních obvodech před volbami s uvedenými odchylkami od průměrného počtu obyvatel připadajících na 1 mandát absolutně a v procentech.

VOLBY DO SENÁTU PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY 1996 - 2008

Senátní obvody dle roku konání voleb

1.2. Strany ve volbách do Senátu

Kandidáty pro volby do Senátu mohly přihlašovat registrované politické strany, politická hnutí, jejich koalice a přihlášku mohl podat za podmínek stanovených Zákonem i samostatný nezávislý kandidát (souhrnně volební strana). V rámci téhož volebního obvodu mohla politická strana nebo hnutí přihlásit pouze jednoho kandidáta. Pokud podala samostatně přihlášku k registraci, nemohla být ve stejném volebním obvodu součástí koalice. Na kandidátních listinách, podaných koalicemi politických stran a politických hnutí, bylo od roku 2000 povinností volební strany uvést, která její součást kandidáta navrhla. V letech 1996 a 1998 byla u kandidátů koalic za navrhující stranu považována volební strana, u souhrnných statistik to byla politická příslušnost kandidáta. Kandidáti bez politické příslušnosti byli považováni za nezávislé kandidáty.

Aby byla vytvořena možnost statistického zpracování této významné charakteristiky kandidáta, byl do vytvářeného registru kandidátů zanesen kód navrhující politické strany či navrhujícího hnutí, popřípadě údaj o tom, že jde o nezávislého kandidáta. V případě kandidátních listin podaných samostatně kandidujícími politickými stranami a hnutími, nebo samostatně kandidujícím nezávislým kandidátem, byla navrhující strana totožná s volební stranou.

V letech 1996 až 2008 kandidovalo do Senátu buď v koalici nebo samostatně celkem 86 politických stran a hnutí a nezávislí kandidáti. Sedm z nich mělo zastoupení ve všech volbách, přitom pouze KSČM postavila vždy maximální počet kandidátů. ODS a ČSSD neměly plné zastoupení v roce 1996, resp. 2002. Podrobně je znázorněna účast politických stran podle navrhující strany v tabulce 3. U některých stran se v průběhu let změnil název, některé zanikly nebo jim byla pozastavena činnost, jiné naopak vznikaly. V tabulce jsou uvedeny jejich názvy z roku 2008. V případě zaniklých, nebo z jiného důvodu neexistujících stran, je uveden název z posledního roku, kdy kandidovaly. Strany jsou řazeny podle toho, kolikrát se voleb zúčastnily, v tomto rámci podle počtu navržených kandidátů.

Koalice byly vytvářeny většinou pouze na jedny volby a nebyly ve volbách do senátu rozhodující volební stranou. Výjimkou byla v letech 1998 a 2000 tzv. Čtyřkoalice tvořená z politických stran KDU-ČSL, Občanská demokratická aliance, Unie svobody a Demokratické unie (posledně jmenované dvě strany se v r. 2002 sloučily a vytvořily jednu politickou stranu Unie svobody - Demokratické unie). Subjekty Čtyřkoalice navrhly své kandidáty téměř do všech senátních obvodů, kde se v příslušných letech volilo, nejčastěji Unie Svobody a KDU-ČSL. Počet kandidátů navržených ostatními stranami, které se na vytváření koalic podílely, nepřesáhl za celé období 10 kandidátů (viz tab. 2).

Tab. 2 Kandidáti kandidující v koalicích podle navrhujících stran

Navrhující strana	Rok voleb							Celkem
	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	
Unie svobody-Demokratická unie (do r. 2001 Unie svobody)	-	5	13	-	1	1	6	26
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	-	8	11	-	-	2	-	21
Moravané	10	-	-	-	-	-	-	10
Českomoravská unie středu	9	-	-	-	-	-	-	9
Nezávislí kandidáti	-	8	-	-	-	-	-	8
Občanská demokratická aliance	-	4	2	1	-	-	-	7
Moravská národní strana	7	-	-	-	-	-	-	7
Česká str.národ.socialistická	-	-	-	-	-	-	4	4
"Akce za skutečnou demokracii"	-	-	-	2	-	1	-	3
Strana zdravého rozumu	-	-	-	-	1	-	2	3
Demokratická unie	-	1	1	-	-	-	-	2
Klub angažovaných nestraníků	-	-	-	-	-	1	1	2
Nestraníci pro Moravu	-	-	-	-	2	-	-	2
Severočeši	-	-	-	-	-	-	2	2
Nezávislá iniciativa (NEI)	-	-	-	-	-	1	-	1
Konzervativní strana	-	-	-	-	-	1	-	1
SNK Evropští demokraté	-	-	-	-	1	-	-	1
Spojení demokraté-Sdruž.nezáv.	-	-	-	-	1	-	-	1
Strana práce	-	-	-	-	-	1	-	1
4 VIZE-www.4vize.cz	-	-	-	-	-	1	-	1
Celkem kandidátů koalic	26	26	27	3	6	9	15	112

Tab. 3 Kandidáti podle navrhuujících stran (včetně koalic)

Navrhující strana	Počet kandidátů v roce							Celkový počet	
	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	kandidátů	účastí
Komunistická str. Čech a Moravy	81	27	27	27	27	27	27	243	7
Občanská demokratická strana	80	27	27	26	27	27	27	241	7
Česká str. sociál. demokratická	79	27	27	26	27	27	27	240	7
Křesť. demokr. unie-Čs. str. lid.	45	8	11	12	23	21	17	137	7
Nezávislí kandidáti	49	19	22	11	8	7	4	120	7
Strana zelených	21	3	1	2	1	19	19	66	7
NEZÁVISLÍ	14	4	5	2	26	5	3	59	7
Občanská demokratická aliance	50	4	2	5	1	3	-	65	6
Unie svobody-Demokratická unie (do r. 2001 Unie svobody)	-	5	13	12	6	7	7	50	6
Volte Pr. Blok-www.cibulka.net	9	-	3	2	1	-	1	16	5
SNK Evropští demokraté	-	-	-	13	10	9	10	42	4
Česká strana národně sociální	28	1	4	1	-	-	-	34	4
Strana zdravého rozumu	-	-	-	1	7	2	5	15	4
Strana za životní jistoty	10	-	3	1	1	-	-	15	4
Moravané	10	2	-	1	1	-	-	14	4
HN.ZA HARM.ROZVOJ OBCÍ A MĚST	-	-	-	1	1	1	1	4	4
Demokratická unie (od r.2002 US-DEU)	20	1	1	-	-	-	-	22	3
Klub angažovaných nestraníků	7	-	-	-	-	1	2	10	3
Česká pravice	2	1	-	-	-	6	-	9	3
Str. pro otevřenou společnost	-	-	-	1	-	1	5	7	3
Pravá alternativa	3	2	2	-	-	-	-	7	3
Konzervativní strana	-	-	-	1	1	4	-	6	3
Koruna Česká (monarch.strana)	-	-	-	-	3	1	1	5	3
Volba pro město	-	-	1	2	-	1	-	4	3
"Akce za skutečnou demokracii"	-	-	1	2	-	1	-	4	3
"LiRA/LiberálovéČR"	-	-	-	1	2	-	1	4	3
NEZ.DEMOKRATÉ(předs.V.Železný)	-	-	-	-	-	8	6	14	2
POLITIKA 21	-	-	-	-	-	11	1	12	2
Spojení demokraté-Sdruž.nezáv.	-	-	-	2	6	-	-	8	2
Nezávislá iniciativa (NEI)	5	-	-	-	-	1	-	6	2
Celostátní aktiv občanů	3	-	3	-	-	-	-	6	2
Cesta změny	-	-	-	3	2	-	-	5	2
Strana práce	-	-	-	-	4	1	-	5	2
Republikánská unie	4	1	-	-	-	-	-	5	2
Komunistická str. Českosloven.	4	1	-	-	-	-	-	5	2
Str. venkova-spoj.občan.síly	-	-	-	3	-	1	-	4	2
Nestraníci pro Moravu	-	-	1	-	2	-	-	3	2
Naděje	-	-	-	2	1	-	-	3	2
Balbínova poetická strana	-	-	-	2	1	-	-	3	2
"Nezáv.starostové pro kraj"	-	-	-	-	-	1	2	3	2
Hn.na podporu dobrovol.hasičů	-	-	-	-	1	-	2	3	2
Humanistická strana	2	-	-	-	-	1	-	3	2
Moravská demokratická strana	-	-	-	1	1	-	-	2	2
České hnutí za národní jednotu	-	-	1	-	1	-	-	2	2
"Sdružení nestraníků"	-	-	-	-	-	1	1	2	2
Nestraníci	-	-	-	-	-	1	1	2	2
Strana konzervativní smlouvy	-	1	1	-	-	-	-	2	2
Demokratická liga	-	1	-	1	-	-	-	2	2
Coexistentia	1	1	-	-	-	-	-	2	2
SDŽ-Strana důstojného života	-	-	-	-	-	-	15	15	1

Tab. 3 Kandidáti podle navrhujičich stran (včetně koalic)

dokončení

Navrhující strana	Počet kandidátů v roce							Celkový počet	
	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	kandidátů	účastí
Českomoravská unie středu	9	-	-	-	-	-	-	9	1
Moravská národní strana	7	-	-	-	-	-	-	7	1
Česká str.národ.socialistická	-	-	-	-	-	-	5	5	1
Strana demokratické levice	5	-	-	-	-	-	-	5	1
Masarykova demokratická strana	4	-	-	-	-	-	-	4	1
Strana demokrat.socialismu	4	-	-	-	-	-	-	4	1
Strana občanské sebeobrany	-	-	-	-	-	-	3	3	1
Rep.str.zeměd.a maloroln.lidu	3	-	-	-	-	-	-	3	1
Právo a Spravedlnost	-	-	-	-	-	-	2	2	1
Unie pro Evropu	-	-	2	-	-	-	-	2	1
Aktiv nezávislých občanů	-	-	-	2	-	-	-	2	1
Věci veřejné	-	-	-	-	-	-	2	2	1
Nezávislí pro Prahu	-	-	-	-	-	2	-	2	1
STRANA ROVNOST ŠANCÍ	-	-	-	-	-	2	-	2	1
Severočeši.cz	-	-	-	-	-	-	2	2	1
Str.podnikat.,živnost.,rolníků	2	-	-	-	-	-	-	2	1
Pražané Praze	2	-	-	-	-	-	-	2	1
Národně demokratická strana	-	-	1	-	-	-	-	1	1
Mladí demokraté	-	-	1	-	-	-	-	1	1
Občanská koalice-Polit.klub	-	-	-	1	-	-	-	1	1
"Sebeobrana voličů-Váš hlas"	-	-	-	-	1	-	-	1	1
Volba pro budoucnost	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Národní sjednocení	-	-	-	-	1	-	-	1	1
Sdr.pro zdr.,sport a prosper.	-	-	-	-	1	-	-	1	1
Národní strana	-	-	-	-	1	-	-	1	1
Dělnická strana	-	-	-	-	-	-	1	1	1
Svobodná občanská samospráva	-	-	-	-	1	-	-	1	1
Nezávislá volba	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Zelení	-	-	-	-	-	1	-	1	1
4 VIZE-www.4vize.cz	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Klub sociál.demokrat.orientace	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Romská občanská iniciativa ČR	1	-	-	-	-	-	-	1	1
Strana drobných podnikatelů	1	-	-	-	-	-	-	1	1
Demokraté 92	1	-	-	-	-	-	-	1	1
Republikánská strana	1	-	-	-	-	-	-	1	1
Čes.národn.a romské pol.hnutí	1	-	-	-	-	-	-	1	1
Demokratická regionální strana	-	1	-	-	-	-	-	1	1

1.3. Kandidáti

1.3.1. Počty kandidátů, opakované kandidatury

Ve všech sedmi volbách do Senátu, které proběhly ve sledovaném období, bylo zaregistrováno celkem 1634 kandidátů. Z nich 212 kandidovalo do Senátu opakovaně (dvakrát až pětkrát) s celkem 466 „kandidaturami“ a 1168 kandidovalo pouze jedenkrát. O senátní křesla se v průběhu let 1996 až 2008 ucházelo celkem 1380 různých kandidátů.

Z kandidátů, kteří kandidovali opakovaně, jich 149 kandidovalo vždy ve stejném obvodu, 155 jich zůstávalo věrných stále stejné navrhujiící straně, ostatní měnili navrhujiící subjekt někdy nebo pokaždé. Nejčastěji se o post senátora ucházel kandidát, který kandidoval v pěti volbách, pokaždé v jiném obvodu a za jinou stranu.

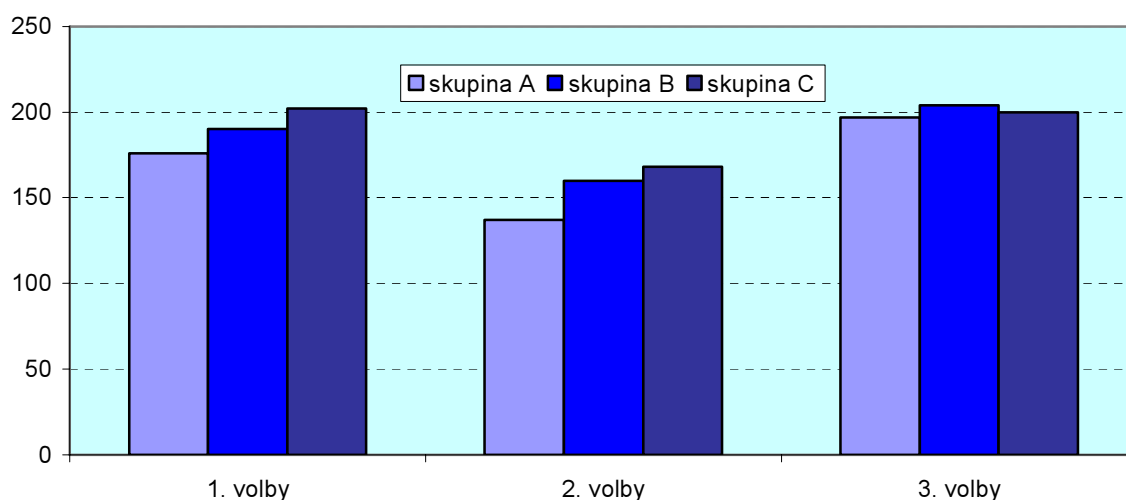
Tab. 4 Kandidáti, kteří kandidovali ve více volbách, podle počtu obvodů a navrhujiících stran, za které kandidovali

Počet kandidatur kandidáta	Počet obvodů, ve kterých kandidovali					Počet stran za které kandidovali			
	1	2	3	4	5	1	2	3	5
	Počet kandidátů								
5	-	-	-	-	1	-	-	-	1
4	-	1	-	1	x	1	1	-	x
3	20	10	5	x	x	21	10	4	x
2	129	45	x	x	x	133	41	x	x
1	1 168	x	x	x	x	1 168	x	x	x
Celkem	1 317	56	5	1	1	1 323	52	4	1

„Nejvěrnějším“ kandidátem byl kandidát za Stranu zdravého rozumu, který za tuto stranu kandidoval 4krát (2krát v koalici, 2krát samostatně), pokaždé v jiném senátním obvodu. Třikrát, vždy za stejnou stranu, kandidovalo např. 8 kandidátů za ODS, 4 kandidáti za ČSSD a KSČM a 3 kandidáti za KDU-ČSL. Přitom žádný kandidát, který kandidoval za KSČM, nekandidoval v jiných letech za jinou stranu, což se u žádné další strany nevyskytlo. V tabulce 5 jsou zachyceny počty „kandidatur“ kandidátů jednotlivých navrhujiících stran podle toho, kolik různých stran je v jednotlivých volbách za kandidáty navrhlo (např. pokud je údaj ve sloupci „1 ze 3“ znamená, že kandidát příslušné navrhujiící strany kandidoval třikrát, vždy za stejnou stranu, u sloupce nadepsaného „3 ze 3“ kandidoval třikrát, pokaždé za jinou stranu).

Na 1 obvod v jednotlivých volbách podávalo přihlášku průměrně 7 kandidátů. Nižší počet kandidátů oproti tomuto průměru byl zaznamenán ve všech skupinách obvodů při druhých volbách, naopak při v pořadí třetích volbách byl zájem kandidátů nejvyšší, a to zejména v první a druhé skupině obvodů. Nejnížší počet kandidátů, který byl v obvodu postaven, byli 4 kandidáti, nejvyšší 12 kandidátů. Nejméně kandidátů bylo postaveno ve volbách v roce 1998 a to 137, nejvíce v roce 2006 (204 kandidátů). Nejnížší počet kandidátů byl vždy v první skupině (A) senátních obvodů, tj. v těch, kde volby proběhly v letech 1996, 1998 a 2004, nejvyšší, s výjimkou 3. voleb, ve skupině C (volby v letech 1996, 2002 a 2008), jak je patrné z následujícího grafu.

Graf 1 Počty kandidátů podle skupin volebních obvodů

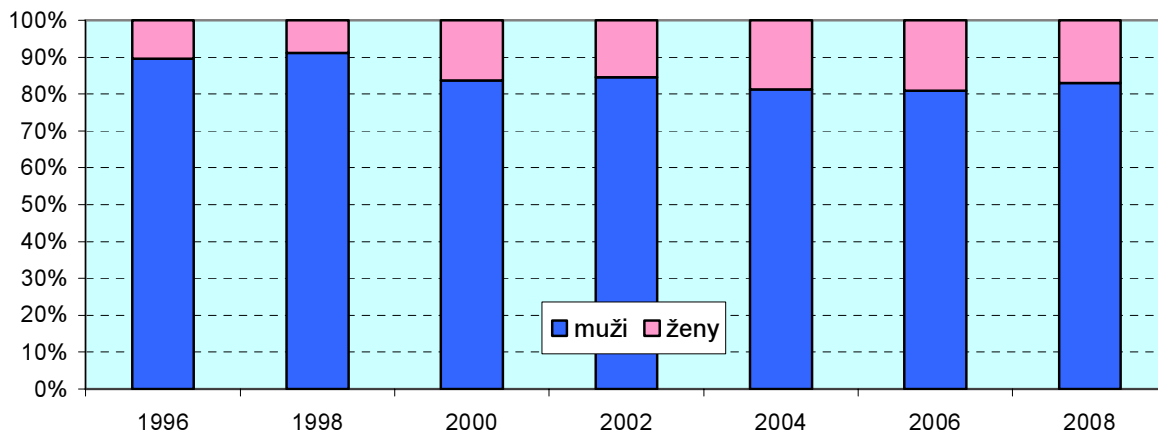
Tab. 5 Vícečetné kandidatury podle navrhujeící strany (řazení podle názvu strany)

Navrhující strana	Počet různých stran z počtu kandidatur 1 kandidáta (počet výskytu jevu)								
	5 z 5	2 ze 4	1 ze 4	3 ze 3	2 ze 3	1 ze 3	2 ze 2	1 ze 2	celkem
"Akce za skutečnou demokracii"	-	-	-	-	2	-	-	-	2
"LiRA/LiberálovéČR"	-	-	-	-	-	-	-	2	2
"Sebeobrana voličů-Váš hlas"	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Aktiv nezávislých občanů	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Balbínova poetická strana	1	-	-	-	-	-	1	-	2
Cesta změny	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Česká pravice	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Česká str.sociálně demokrat.	-	-	-	-	6	12	3	50	71
Česká strana národně sociální	-	-	-	1	1	-	3	-	5
Demokratická unie	-	-	-	-	-	3	-	-	3
Důchodci za životní jistoty	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Hn.na podporu dobrovol.hasičů	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Hn.za harm.rozvoj obcí a měst	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Klub angažovaných nestraníků	-	2	-	-	-	-	1	-	3
Komunistická str.Čech a Moravy	-	-	-	-	-	12	-	72	84
Komunistická str.Českosloven.	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Konzervativní strana	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Koruna Česká (monarch.strana)	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	1	-	-	1	1	9	7	34	53
Moravané	-	-	-	-	-	-	-	4	4
Moravská národní strana	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Národně demokratická strana	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Nestraníci	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Nestraníci pro Moravu	-	-	-	-	-	-	1	-	1
NEZ.DEMOKRATÉ(předs.V.Železný)	-	-	-	-	-	-	3	2	5
Nezávislá iniciativa (NEI)	-	-	-	-	-	-	-	2	2
NEZÁVISLÍ	-	2	-	-	-	-	3	2	7
Nezávislí kandidáti	-	-	-	2	5	-	14	-	21
Nezávislí pro Prahu	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Občanská demokratická aliance	-	-	-	1	4	-	4	8	17
Občanská demokratická strana	-	-	-	1	2	24	7	66	100
Občanská koalice-Polit.klub	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Pravý Blok	1	-	-	-	-	3	-	-	4
SNK Evropští demokraté	-	-	-	1	3	-	5	2	11
Spojení demokraté-Sdruž.nezáv.	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Str.pro otevřenou společnost	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Str.venkova-spoj.občan.síly	-	-	-	-	2	-	1	-	3
Strana práce	-	-	-	-	-	-	1	-	1
STRANA ROVNOST ŠANCÍ	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Strana svobodných demokratů	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Strana zdravého rozumu	-	-	4	-	-	-	1	-	5
Strana zelených	-	-	-	1	2	-	5	2	10
SVOBODNÍ	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Unie svobody-Demokratická unie	-	-	-	2	1	-	9	8	20
Volba pro město	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Počet kandidátů s příslušnými kandidaturami	1	1	1	4	10	21	41	133	212

1.3.2. Kandidáti podle pohlaví a věku

Na senátory kandidovali ve velké většině muži. Za celé období činil podíl kandidujících žen v průměru jen necelých 15 %. Přitom v roce 1998, kdy dosáhl minima, byl jen 8,8 %. Z následujícího grafu je patrné, že podíl žen pak mírně rostl až do roku 2006, kdy činil téměř 20 %. V následujících volbách v roce 2008 však opět mírně poklesl na 17 %.

Graf 2 Kandidáti dle pohlaví v jednotlivých volbách

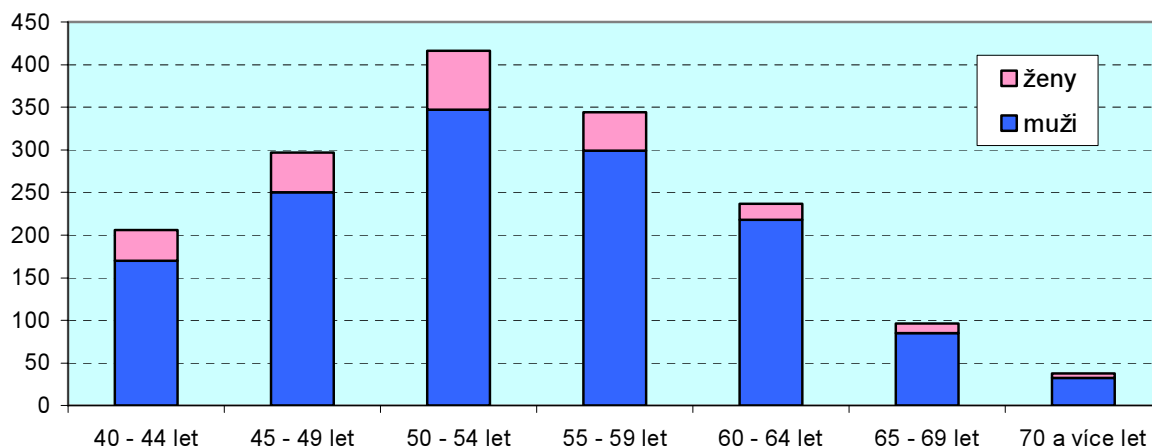

Tab. 6 Kandidáti celkem dle pohlaví a věkových skupin

Pohlaví / věk	40 - 44 let	45 - 49 let	50 - 54 let	55 - 59 let	60 - 64 let	65 - 69 let	70 a více let
Podíl věkové skupiny na kandidátech stejného pohlaví celkem v %							
muži	12,1	17,8	24,8	21,3	15,6	6,1	2,3
ženy	15,5	20,2	29,6	19,3	8,2	4,7	2,6
celkem	12,6	18,2	25,5	21,1	14,5	5,9	2,3
Podíl pohlaví na celkovém počtu kandidátů ve věkové skupině v %							
muži	82,5	84,2	83,4	86,9	92,0	88,5	84,2
ženy	17,5	15,8	16,6	13,1	8,0	11,5	15,8

Porovnááme-li věk všech kandidátů kandidujících do Senátu za celé sledované období v pětiletých věkových skupinách, byla nejčastěji zastoupená věková skupina 50-54 let, která představovala čtvrtinu všech kandidátů. V této skupině se také vyskytlo relativně nejvíce žen z celkového počtu žen. Zajímavostí je, že podíl žen v této a mladších kategoriích z celkového počtu žen je vyšší než podíl mladších mužů na celkovém počtu mužů, zatímco u kategorií nad 55 let (s výjimkou nejstarší skupiny) je poměr obrácený. Nejpříznivější podíl kandidujících žen vzhledem ke kandidujícím mužům byl u nejmladší věkové skupiny (viz tab. 6).

Graf 3 Kandidáti celkem dle pohlaví a věkových skupin

1.3.3 Kandidáti podle politické příslušnosti

Tab. 7 Kandidáti podle politické příslušnosti

Politická příslušnost kandidátů	Počet kandidátů v roce							Celkem
	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	
Bez politické příslušnosti	136	31	52	60	77	71	83	510
Občanská demokratická strana	84	26	23	25	28	24	23	233
Komunistická str. Čech a Moravy	76	27	23	22	24	23	22	217
Česká str. sociálně demokrat.	69	26	25	22	20	21	19	202
Křesť. demokr. unie-Čs. str. lid.	31	8	9	10	17	14	12	101
Občanská demokratická aliance	37	5	-	3	2	3	-	50
Strana zelených	15	1	1	1	-	13	9	40
Unie svobody-Demokratická unie	-	5	9	8	4	5	5	36
Česká strana národně sociální	22	-	-	-	-	-	-	22
SNK Evropští demokraté	-	-	-	3	7	7	4	21
Demokratická unie	16	1	1	-	-	-	-	18
NEZÁVISLÍ	2	1	3	1	5	2	1	15
Moravané	8	2	-	1	1	-	-	12
Volte Pr. Blok-www.cibulka.net	7	-	2	1	1	-	1	12
Důchodci za životní jistoty	9	-	2	-	-	-	-	11
Strana svobodných demokratů	9	-	-	-	-	-	-	9
SDŽ-Strana důstojného života	-	-	-	-	-	-	9	9
Klub angažovaných nestraníků	7	-	-	-	-	1	-	8
Moravská národní strana	7	-	-	-	-	-	-	7
Česká pravice	1	1	-	-	-	5	-	7
Vlastenecká republikán.strana	3	1	2	-	-	-	-	6
Strana zdravého rozumu	-	-	-	1	2	1	2	6
Strana demokratické levice	4	-	-	-	-	-	-	4
Strana demokrat. socialismu	4	-	-	-	-	-	-	4
NEZ. DEMOKRATÉ(předs.V.Železný)	-	-	-	-	-	3	1	4
Nezávislá iniciativa (NEI)	2	-	-	-	-	1	-	3
Rep.str.zeměd.a maloroľn.lidu	3	-	-	-	-	-	-	3
Koruna Česká (monarch.strana)	-	-	-	-	2	1	-	3
Masarykova demokratická strana	3	-	-	-	-	-	-	3
Komunistická str. Českosloven.	2	1	-	-	-	-	-	3
Str. pro otevřenou společnost	-	-	-	1	-	-	2	3
HN.ZA HARM.ROZVOJ OBCÍ A MĚST	-	-	-	1	-	1	1	3
Konzervativní strana	-	-	-	1	-	1	-	2
Právo a Spravedlnost	-	-	-	-	-	-	2	2
Humanistická strana	2	-	-	-	-	-	-	2
Volba pro město	-	-	1	1	-	-	-	2
České hnutí za národní jednotu	-	-	1	-	1	-	-	2
Unie pro Evropu	-	-	2	-	-	-	-	2
"Akce za skutečnou demokracii"	-	-	1	-	-	1	-	2
Naděje	-	-	-	2	-	-	-	2
STRANA ROVNOST ŠANCÍ	-	-	-	-	-	2	-	2
Česká str.národ.socialistická	-	-	-	-	-	-	2	2
Sdruž.pro rep.-Republ.str.Čsl.	1	-	-	-	-	-	-	1
Romská občanská iniciativa ČR	1	-	-	-	-	-	-	1
Celostátní aktiv občanů	1	-	-	-	-	-	-	1
Demokratická strana Československa	1	-	-	-	-	-	-	1
Strana drobných podnikatelů	1	-	-	-	-	-	-	1
Národně demokratická strana	-	-	1	-	-	-	-	1
Str.zdrav.postiž.,důch.,slab.	1	-	-	-	-	-	-	1
Demokraté 92	1	-	-	-	-	-	-	1
Čes.národn.a romské pol.hnutí	1	-	-	-	-	-	-	1

Tab. 7 Kandidáti podle politické příslušnosti

dokončení

Politická příslušnost kandidátů	Počet kandidátů v roce							Celkem
	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	
Moravská demokratická strana	-	-	-	1	-	-	-	1
Pražané Praze	1	-	-	-	-	-	-	1
Mladí demokraté	-	-	1	-	-	-	-	1
Str. venkova-spoj. občan. síly	-	-	-	-	-	1	-	1
Občanská koalice-Polit. klub	-	-	-	1	-	-	-	1
Strana konzervativní smlouvy	-	-	1	-	-	-	-	1
Demokratická liga	-	-	-	1	-	-	-	1
Demokratická regionální strana	-	1	-	-	-	-	-	1
Balbínova poetická strana	-	-	-	1	-	-	-	1
Národní sjednocení	-	-	-	-	1	-	-	1
Sdr. pro zdr., sport a prosper.	-	-	-	-	1	-	-	1
Národní strana	-	-	-	-	1	-	-	1
Strana práce	-	-	-	-	1	-	-	1
Svobodná občanská samospráva	-	-	-	-	1	-	-	1
Hn. na podporu dobrovol. hasičů	-	-	-	-	1	-	-	1
Strana občanské sebeobraný	-	-	-	-	-	-	1	1
4 VIZE-www.4vize.cz	-	-	-	-	-	1	-	1
Klub sociál. demokrat. orientace	-	-	-	-	-	1	-	1
POLITIKA 21	-	-	-	-	-	1	-	1
Severočeši.cz	-	-	-	-	-	-	1	1
Celkem	568	137	160	168	197	204	200	1634

Nejvíce kandidátů bylo bez politické příslušnosti, jejich podíl měl ve sledovaném období rostoucí tendenci. U silně zastoupených politických stran tomu bylo (s výjimkou KDU-ČSL) obráceně, jak je patrné z následujícího grafu. Každá z těchto stran nominovala kromě příslušníků vlastní strany i kandidáty bez politické příslušnosti (popř. v zanedbatelné míře i příslušníky jiných stran). Nejvíce příslušníků vlastní strany bylo na kandidátních listinách ODS a to 94,2 %. Následovala KSČM s 88,9 %, ČSSD s 83,3 %, KDU-ČSL se 73,7 % a ODA s 69,2 % kandidátů s politickou příslušností k vlastní straně. Za nezávislé kandidáty kandidovalo 90,8 % kandidátů bez politické příslušnosti. Kandidáti bez politické příslušnosti kandidovali na kandidátních listinách 65 navrhujeících stran z celkem 87 stran (včetně nezávislých kandidátů), které kandidáty navrhovaly.

Graf 4 Kandidáti podle politické příslušnosti (za strany s podílem kandidátů celkem vyšším než 3 %)
